

PARLAMENTO ÇOĞUNLUĞU GERÇEK İKTİDAR DEĞİLDİR

TİP Merkez Yürütme Kurulu üyesi ve Urfa Milletvekili Behice Boran, Yıldız Teknik Okulu'nun düzenlediği "Türk Devrimi'nin Stratejisi ne olmalıdır?" konulu bir açık oturuma katılmıştır. Boran'ın açık oturumdaki konuşmalarını aynen yayımlıyoruz. [Bir önceki yazının farklı bir versiyonudur.]

Behice Boran'ın diğer iki konuşmacıyla birlikte katıldığı açık oturum, konunun önemine ve açık oturum yöneticisinin de ara konuşmalar yapmasına rağmen iki saat gibi kısa bir süre içinde toparlanmak istenmiş, bu nedenle, çeşitli görüşlerin karşılaştırılıp, bir sonuca bağlanması pek mümkün olmamıştır.

Boran, ilk olarak, kendinden önce konuşmuş olan İlhan Selçuk'un "Devrimciler, iktidara devrimle gelir; bu, bilimsel bir gerçektir. Devrim, içinde yaşadığımız hukuk düzenine karşıdır. Anayasa çerçevesinde devrimi gerçekleştirmeye gayret edersek, devrimci değil, reformcu oluruz." şeklindeki sözlerini ele almış, daha önce verdiği konferansta yaptığı (yukarıda yazılı) "devrim-reform-ihtilâl" kavramları arasındaki farklar konulu açıklamayı yapmıştır. Boran, Anayasa'nın getirdiği düzenin, Türkiye'deki fiili dengenin çok ilerisinde olduğunu bir kere daha tekrarlamıştır. Boran şöyle devam etmiştir:

"İlhan Selçuk'un, devrimi bir ihtilâl hareketi, silâhlı bir direnme mücadele hareketi olarak kabul ettiği anlaşılıyor. Devrimci partiler devrimle iktidara gelir; bu bilimsel bir gerçektir" diyor. Ben, buna katılmıyorum. Bilimsel sosyalizmin oluşturduğu ilk zamanlarda dahi, silâhlı devrim mutlak bir zorunluluk olarak ileri sürülmemiştir. Bazı şartlarda, bir devrimin ihtilâlsiz, ama yine de devrimci yoldan iktidara gelebileceği mümkün görülmüştür. Son yıllarda ise, devrimin pasifik "barışçı" ve non-pasifik "barışçı olmayan" şekilleri ayırt edilmeye ve tartışılmaya başlanmıştır.

Kaldı ki, sonunda silâhlı mücadele zorunlu hale gelse bile, devrim hareketinin uzun bir süreç içinde geliştiği, seçimlerle parlâmentoya girmenin de, bu uzun devrim hareketine dahil olabileceğini, silâhlı mücadele taraftarı olan Regis Debray bile söylemektedir. "Lâtin Amerika'da Devrimci Stratejinin Problemleri" adlı, son yazılarından birinde, özetle şöyle diyor:

"Bir burjuva demokrasisinde, bir burjuva aracı olan seçimlerin [devrimci] kullanılması ayrı bir konudur; bir burjuva aracı olan seçimlerin burjuva aracı olarak kullanılışı ayrı bir konudur."

Bu, şu demektir: Çok partili burjuva demokrasisinde bir işçi sınıfı, burjuva aracı olan seçimleri kullanır. Ama dikkat etmesi gereken nokta, bunları burjuva tarzında kullanmamaktır. Nitekim biz TİP olarak, bütün açıklamalarımızda belirtmişizdir ki, biz, seçimlerle iktidara gelebilmeyi muhtemel ve mümkün görüyoruz. O yolda çalışıyoruz. Ama seçimlerle iktidara gelmek demek, oy avcılığıyla yani seçmenlerin nabzına göre şerbet vererek oy toplamakla iktidara gelmek demek değildir. Bizim

istediğimiz, halkın bilinçli oylarıdır. Biz, halkın bilinçlenmesini, örgütlenmesini, kendi sınıfının bilincine varmasını ve emekçi kitleleri olarak Anayasa'nın kendine tanıdığı haklara sahip çıkmasını istiyoruz ve diyoruz ki, Devlete sahip çıkmadan önce kendi partine sahip çık, kendi partinde örgütlen, kendi partinin yönetimine ağırlığını koy... İşte biz böyle bir seçim düşünüyoruz. Ve biz biliyoruz ki, sadece parlâmentoda çoğunluğa sahip olmak, gerçekten iktidara sahip olmak değildir. Parlâmentoda çoğunluğu aldıktan sonra da, bize oy verenleri kendi halinde, pasif durumda bırakmayacağız. Emekçi kitleleri, işçi sınıfı başta olmak üzere, örgütlü, aktif bir kuvvet halinde siyaset sahnesinde tutacağız.”

Bugünkü Şartlar Değişebilir

Boran, şöyle devam etmiştir:

Ancak bilimle ihtimaller üzerine konuşulur, bugünkü şartlar değişebilir. Karşı güçler, emekçilerin iktidara gelmesine müsaade etmeyebilirler. Gelecek üzerine hesap yaparken, egemen sınıfların gücünü hesaba katarken sosyalistleri ve emekçi sınıfları hesap dışında bırakarak ihtimaller yürütmek yanlıştır.

Sadece, egemen sınıfların durum ve tutumuna, onların arkasındaki Amerika'nın oynadığı veya oynayacağı role bakarak, soru cevaplandırılmaz. Mesele, sınıflar-arası bir kuvvet ilişkileri dengesi meselesidir. Egemen sınıflar ve Amerika, işçi ve emekçi sınıflarının kendi partileri yolu ile iktidara gelmesini engellemek isterler. Ama engellemeyi başarabilirler mi? Soru budur.

Biz o zamana kadar emekçi sınıflarını bilinçlendirmeğe ve örgütlemeye, Türkiye'nin politikasında ağırlığı olan bir güç haline getirmeğe muvaffak olursak, o zaman egemen sınıflar bu isteklerini gerçekleştiremeyebilirler. Bu bize bağlıdır. Engellerse ne olur? O zaman ya karşı devrim galip gelir, bir terör rejimi kurar, ya da bilinçlenmiş ve örgütlenmiş kitleler, haklarını direnmek suretiyle korumak bilincine gelebilir. O zaman mücadelenin şekli değişir.

Anayasa'mız, Anayasa düzenini çiğneyip meşruiyet dışına düşmüş bir iktidara karşı direnmeyi hukuki bir hak haline getirmiş belki de dünyadaki tek anayasadır. Hukukun muhafazakâr bir düzen olduğu kaidedir. Ama her genel kaidenin istisnaları vardır. Türkiye'nin gelişmesi öyle bir noktaya gelmiştir ki, anayasa düzeni, toplumun fiili düzeninin gerisinde değildir, ilerisindedir. Bu anayasa, sosyalizme açık bir anayasadır. Anayasanın getirdiği düzen, sosyalist bir düzen değildir. Anayasa, sosyalizme gidecek bir rota üzerinde gelişmeğe açık bir anayasadır.

Eylemdeki Kişi Sosyalisttir

Boran, daha sonra, bir konuşmacıya cevap vererek, bazı otoritelerden cümleler alarak tartışmalarda kullanmanın, Orta Çağ'a özgü skolastik bir metod olduğunu, oysa sosyalizmin metodunun, inceleme, değerlendirme, sonuçlar çıkarma metodu olduğunu, bir şeyin, ancak gerçeklere uygun ve kendi iç mantığında tutarlı olduğu takdirde doğru sayılabileceğini belirtmiş, TİP'e maledilen “Parti içinde olmayanlar sosyalist değildir” iddiasına değinerek şöyle demiştir:

“Bizim böyle bir iddiada bulunduğumuz doğru değildir. Evet, “diğer sistemler gerçeği inceleyip yansıtmakla yetinmişlerdir; sosyalist sistem ise gerçeği değiştirme

metodudur” dedim. Ve bundan dolayıdır ki, bir sosyalist örgüt, bir sosyalist kişi, mutlak surette eylemde bulunan, uygulayan kişidir. Sosyalist literatürde bu genel kaidenin aksine hüküm yoktur.”

Boran parti üyesi olmamakla, eyleme katılmamanın, başka başka şeyler olduğunu, özel durumları dolayısı ile partiye giremeyenlerin, parti dışında eyleme yardımcı olabileceklerini söylemiş, şöyle devam etmiştir : “Partiye üye olmayan sosyalistlerin katiben yapmayacakları yegâne şey, emekçilerin tek örgütü olan partiyi bölmek, parçalamak, gelişmesini engellemektir.”

“İşçi sınıfının öncülüğüne kim karşı çıkıyor” diyorlar. Belki sözle karşı çıkılmıyor. Ama “CHP öyle bir parti haline gelebilir ki, en devrimci sosyalistten, bağımsızlıktan yana mukaddesatçıya kadar hepsini içinde toplayabilir”, “bu hareket politik partilerin dışında ve üstündedir” dediğiniz zaman, bu sözler “İşçi sınıfının öncülüğüne kim karşı çıkıyor?” sorusuna taban tabana zıttır. Sivil-asker aydın zümrenin bağımsız bir güç olduğunu söylediler. Sosyalist teoride böyle değildir. Bağımsız olmaz. Bu zümre, daima toplumdaki temel sınıflardan birine dayanarak, onun sözcüsü olarak hareket eder ve böyle hareket etmiştir.”

Batı Modeli Kapitalist Gelişme Şart Değildir

Boran daha sonra, bir konuşmacının değindiği “millî, demokratik devrim” görüşünü ele almış, şöyle demiştir:

“Demokratik devrim konusunda, kaynak olarak gösterilen kitapta deniliyor ki, bu safhada kapitalist ilişkilerin dışına çıkmayacağız. Çünkü Marx bize toplumların gelişmelerinde, belirli bir noktada kapitalizmden geçmenin zorunlu olduğunu öğretiyor. Oysa biz tam tersine diyoruz ki, az gelişmiş ülkeler için ve Türkiye için batı modeli bir kapitalist gelişmeden geçmek zorunlu değildir. Az gelişmiş ülkeler, sosyalizme giden bir rota üzerinde bir kalkınma ile batı modelindeki bir kapitalist safhayı atlayarak sosyalizme varabilirler. Biz iktidara geldiğimiz zaman, kapitalist ilişkilerin dışına çıkan bir merhaleyi kabul edeceğiz. Az gelişmiş ülkeler için kapitalist yoldan kalkınma ve gelişme mümkün değildir. Toplumların yapısına göre strateji tayin edilir. Demokratik devrim safhasının öne sürüldüğü Çarlık Rusyası, az gelişmiş bir ülke değildi. Kapitalist dünyanın bir parçası idi. Kapitalist güçlerin gelişmekte olduğu bir ülke idi. Biz kapitalist emperyalizminin sömürüsü altında az gelişmiş bir ülkeyiz. Millî devrim ve millî demokrasi kavramları ise, 1960’tan sonra yeni bağımsızlığa kavuşmuş Asya ve Afrika ülkeleri göz önünde tutularak ileri sürülmüştür. Bunlar sanayii az gelişmiş veya hiç gelişmemiş, işçi sınıfı ya hiç olmayan ya da çok az olan, işçi sınıfı partileri bulunmayan ülkelerdir. Buralarda millî demokrasi ve millî devrimin başarabilmesi, ara sınıfların koalisyonu iktidarı olarak öngörülmüştür. Ama gerek demokratik devrim, gerekse millî devrim ve millî demokrasi merhaleleri ileri sürülürken, daima ve daima burjuvazinin tutarsızlığı, çelişkisi üzerinde durulmuş ve burjuvazinin yönetimindeki bir iktidar safhasında kapitalist gelişme bakımından dahi zarurî reformların yapılamayacağı gayet sarahatla belirtilmiştir. Türkiye ise az gelişmiş bir ülke olarak millî burjuva demokratik devrimini yapmıştır; Kurtuluş savaşı... Ama az gelişmiş ülkelerde tutarsız ve çelişkiler içindeki bir burjuvazinin yapabildiği kadar yapabilmıştır. Ara sınıfların iktidarı, emekçilerin

aktif bir güç olarak katılmadığı bir iktidar ne toprak reformu yapabilir ne de burjuva demokrasisini batıdaki derecede gerçekleştirebilir. Çünkü batıdaki kadar gelişmiş, sanayileşmiş bir toplum değildir.”

Boran şöyle devam etmiştir :

“Temel sınıfların toplumu yönetmede güçsüz olduğu, yani burjuvazinin bunu başaramayıp acz içine düştüğü, işçi ve emekçi sınıfların ise, iktidarı alabilecek durumda bulunmadığı yerlerde askerî darbeler yer alır.

Bu darbeleri yapanlar, başta kalacaklarsa sınıflardan birine dayanmak zorundadırlar. Askerî darbeler, şimdiye kadar toplum yapısını değiştiremedikleri için hep egemen sınıfların etkisinde kalmışlardır. Çünkü sivil-asker aydın kadro, bağımsız bir güç değildir. Ama bu, onların emekçilerin davasına kazanılmaması demek değildir. Ancak bu, işçi sınıfının politik hareketinin, bu demokratik harekette, anayasanın eksiksiz, tastamam uygulanması hareketinde öncü kuvvet haline getirilmesiyle mümkün olabilir.”

TİP Haberleri, Sayı 6, Şubat 1968